

C dân m ng Trung Qu c dùng ki u "nói lóng" đ lu n lách s ki m duy t

M t c a hàng cung c p d ch v internet t i B c Kinh (Reuters)

Đ lu n lách s ki m duy t thông tin ch t ch c a chính quy n B c Kinh, các c dân m ng t i Trung Qu c đã sáng t o ra m t ki u mã ngôn ngữ nh vào s đa d ng thanh đi u trong Hoa ngữ, nên t o ra hi n t ng đ ng âm, đ có th đ c p đ n các ch đ nh y c m.

Đ tài này đã đ c t ph san văn hóa c a báo Le Monde ph n ánh qua bài vi t : "M ng Internet, th t là khó hi u !"

Câu chuy n b t đ u t vi c m t Hoa ki u s ng t i Pháp không th nào gi i mã đ c n i dung m t câu chuy n do m t ng i b n trong n c g i qua m ng Internet. M t câu chuy n hi n đang đ c lan truy n r t r ng rãi trong n c. V n đ là m i nét ch và các t đ u r t quen thu c, nh ng anh Hoa Ki u này không tài nào hi u đ c ý nghĩa đo n văn.

Mô ph ng theo các nhân v t r i Teletubbies trong m t b phim truy n hình nhi u t p giành cho tr em n i ti ng t i Anh, câu chuy n « cu c chi n c a các con r i Teletubbies ch ng l i giáo ch Không (Kong) », k v cu c chi n c a các con r i, đ i s h tr c a Kumho, m t th ng hi u v xe ô-tô Hàn Qu c, ch ng l i các lo i mì ăn li n « Giáo ch Không ». Các chú r i và đ ng minh phá v thành công m u toan c a Giáo ch Không nh m áp đ t món l u Trùng Khánh lên th tr ng.

Xu t hi n trong câu chuy n trên còn có các th ng hi u khác nh n c u ng V ng Lão Cát và b t gi t Tide.

Le Monde gi i thích, Teletubbie và Kumho đ c dùng đ ám ch hai nhà lãnh đ o chính hi n nay là ông Ôn Gia B o (Wen Jiabao) và ông H C m Đào (Hu Jintao). Theo phiên âm sang ti ng Hoa, Teletubbies đ c phiên thành ch ‘b o’ (bao), nghĩa là « kho báu ». Còn ch Kumho có ch a đ ng các nét t « hu » (H) và « jin » (Kim). Teletubbies và Kumho ph i đ i đ u v i Giáo ch Không – chính là ông Chu Vĩnh Khang. C ba ng i này đ u là thành viên c a Ban Th ng v Chính tr - trung tâm quy n l c, mà chín gh thành viên s đ c đ c m i l i vào tháng 10 năm nay nhân Đ i h i Đ ng C ng s n Trung Qu c l n th 18.

Theo câu chuy n Teletubbies, c dân m ng Trung Qu c ám ch đ n vi c ông Chu Vĩnh Khang mu n đ b t ng i c a mình là B c Hy Lai, con trai c a m t nhà cách m ng lão thành và là nhân v t s 1 c a t nh Trùng Khánh (đ c mô t trong Teletubbies là « l u Trùng Khánh ») đ i m t v i nhân v t s 1 trong t ng lai – T p C n Bình (Xi Jinping) – đ c m nh danh là b t gi t Tide – vi t theo ti ng Hoa là Taizi xiyifen – nghĩa là « b t gi t t y s ch các v t b n ». Tuy nhiên, qua thay th vài nét t tinh t , thu t ng này cũng có th hi u là « hoàng t T p » t c T p C n Bình.

Chính m u toan ch y tr n c a V ng L p Quân (trong câu chuy n t ng t ng là V ng Lão Cát) - cánh tay m t c a Bí th t nh Trùng Khánh vào Lãnh s quán M t i Thành Đô (chính là nhân v t Coca-cola trong Teletubbies) đã đ n đ n s s p đ nhanh chóng c a B c Hy Lai.

Câu chuy n k t thúc v i l i k t nh sau : « L u Trùng Khánh mu n xâm nh p th tr ng b ng m i giá, nh ng ch có ng viên duy nh t có th mà thôi và ai cũng th y rõ đó chính là b t gi t Tide ».

Ch trong vòng có vài ngày, câu chuy n Teletubbies và giáo ch Không đã lan truy n r ng rãi trên Net Trung Qu c.

Nh vào câu chuy n này, mà c dân m ng có th đ c p m t ch đ chính tr nh y c m v n không có ch đ ng trên các trang báo chính th ng.

Theo nhän xét cäa Severine Arséne, chuyên gia vä Internet Trung Quäc, cách thäc sä däng này không cä gäi là mäi mä. Cách sä däng ngôn ngữ mã hóa này đã täng đäng cä các nô lä sä däng trong thäi kä chä đä nô lä.

Điäu đáng chú ý là hiän täng này đã đäng cä các thä hä mäi, đäng gäi là « thä hä sau 80 » dùng đän nhiäu nhät.

Đây chính là thä hä sinh sau năm 1980, nhäng giäi trä thành thä mang tinh thän chä nghĩa cá nhân nhiäu hän nhäng bäc anh chä đi träng, là môn đä cäa công nghệ mäi và là thä hä không ngän ngäi thä lä tâm tä cäa mình trên các trang blog, các diän đàn và các tiäu blog.

Tuy nhiên, theo nhän đänh cäa báo Le Monde, sä träi đäy cäa mät nän văn hóa phän kháng cũng chäa hän là tín hiäu cäa mät sä cänh báo triät đä cho đäng Cäng sän Trung Quäc. Khác väi các nhà đäi läp nhä Ngäi Vä Vä hay nhä Läu Hiäu Ba phän đäi công khai chä đä thäng là đäi täng cäa các vä trän áp (bät giam hay quän thúc täi gia), « thä hä sau năm 80 » phän đồng vän theo chä nghĩa chính thäng.

Hä thích mäa mai cách « tuyên truyän cäa thä hä cha anh » nhäng sän sàng thích nghi väi các đä án cäa các nhà lãnh đäo äng hä cäi cách, nhäng ngäi cäp tiän nhät. Theo Johan Lagerkvist, chuyên gia vä Trung Quäc, nhäng « viên chäc công nghệ » này muän đäa vào các công nghệ mäi đä thiät läp mät “cách điäu hành tät” đäng iä sä lãnh đäo cäa Đäng cäng sän.

Täi Thái Lan, đäi mang màu đä

Cũng theo báo Le Monde, hiän đang cä rät nhiäu « ngôi làng theo phe Áo đä » xuät hiän täi Thái Lan, nhät là täi các vùng nông thôn nghèo näm ä phía Đông Bäc. Theo nhän đänh cäa tä báo sä gia tăng các « ngôi làng áo đä » ngày càng nhiäu thä hiän sä bät bình cäa mät bä phän đông nông dân nghèo träng täng läp giàu cä täi Bangkok và nhiäu thành phä län.

Tác giä nhäc läi räng, màu đä chính là tín hiäu cäa sä näi đäy, nhäng nó cũng không phäi là màu säc cäa cách mäng cũng nhä là màu cäa máu. Thä nhäng, vào năm 2006, khi ông Thaksin bä quân đäi lät đä, thì ngäi ta läi mong muän đäy chính là màu cäa cách mäng và màu đä đó

cũng là màu của máu, khi phong trào ph n kháng của phe Áo đ  b  quân đ i đàn áp làm thi t m ng 91 người và hàng ngàn người b  th  ng.

Theo Le Monde, dù r ng đ ng Pheu Thai đ  giành được th  ng l i sau đ t t ng tuy n c  h i th ng 7/2011, và Yingluck Shinawatra, em g i c u Th  t  ng Thái Lan b  l t đ  Thaksin Shinawatra, được bầu làm Th  t  ng, nh ng nh ng người Áo đ  v n tiếp t c phong trào ph n kháng ch ng l i h  th ng x  h i v n do t ng l p  u t  th ng tr .

Le Monde nh n x t, ch ng c  g i    đáng ng c nh n khi mà t i v ng nông thôn phía Đ ng-B c, l i ph  to n m t màu đ . B i l , người n ng dân t i khu vực này phải canh tác trên nh ng cánh đ ng chua,  t màu m  h n so với nh ng v ng c n l i c a đ t nước.

Đ i v i nh ng người n ng dân   đ y,  ng Thaksin – c u th  t  ng Thái Lan, v n   m t người anh h ng do c c chính sách x  hội của  ng đ  ra, tập trung ch  y u vào việc ph t triển c c qu  vi t n đ ng v  c p vốn vay với l i su t  u đ i. Theo th ng k  c a ng n h ng Th  gi i, giữa n m 2001 v  2005, thu nhập b nh qu n đ u người trong v ng đ  tăng l n 46%.

Th  th  nh ng người Áo đ    đ y h  mong đ i đ u g i ?

Theo l i thuật l i c a m t nh n ch ng t i l ng Mong Khai, thuật ngữ « l ng c a nh ng người Áo đ  » ch ng làm cho cuộc sống của h  thay đổi. Nh ng « đ y đ n gi n ch    c c th  hi n c a ý nguy n v  s  c ng b ng v  d n ch  ». H  mong muốn nh ng người c  liên đ i đ n v  th m s t 19/5/2010 ph i b  tr ng ph t.

B i l , m i b n t m h ng đ u c a phe Áo đ , chính   « ph m cách ». M c ti u c a h  chính   « gi i quý t c ». Ngh i  , c c thành viên c a liên minh th n thành giữa qu n đ i, h ng gia v  chính ph .

Tuy nh n, phong trào ph n kháng n y c ng đ ng b  chia r , kh ng ch    c p đ  đ a ph  ng mà c n   c p đ  quốc gia. Nh u người b t đ u c  b t đ ng chính ki n với phe c m quy n, hi n do em g i của  ng Thaksin l nh đ o. Nh ng người n y cho r ng, m t s  đ i bi u trong đ ng c m quy n đ  kh ng l ng nghe m ib n t m c a người d n nghèo. H  c ng cho r ng b 

Yingluck Shinawatra đã đưa ra quá nhiều thứ a hiếp với các thế lực cao hơn ; mà nói đúng ra chính là quân đội và hoàng gia.

Le Monde nhận xét rằng lần sóng phản đối này thế lực hiện tại nói mới của nông dân. Một hiện tượng được cho là không thế lực nào nghĩ đến cách đây 10 năm.

Dân số Nhật Bản : ngày càng già đi

Liên quan đến lãnh vực đối tượng, mới « Câu chuyện trong ngày » trên phụ san báo Le Figaro có một thông tin khá khôi hài. Theo tờ báo, lượng tử quố gia bán ra tại Nhật Bản thế lực hiện tại cho thế lực cấu trúc dân số tại Nhật Bản.

Thông thường, thế lực nh vào thế lực của nhà sản xuất tử quố gia trong một quố gia chế minh cùng lúc cho thế lực mới của thế lực dân – vì tử số động mới là thế lực hiện tại nên tiêu thế lực của một quố gia giàu và thế lực mạnh dân số. Tuy nhiên, tại Nhật Bản, lại có một xu hướng khác đi.

Là ưu tiên trong lịch sử nhà sản xuất tử là Nhật Bản, nhãn hiệu Unicharm, lượng bán của loại tử dành cho người là đã vượt qua một loại tử dành cho trẻ em trong năm qua. Ưu tiên này cho thế lực, tử lượng trên 65 tuổi tại Nhật Bản cao nhất trên thế lực : chỉ số 23,3% dân số cấu trúc.

Nếu như tử sinh con thế lực phụ nữ và thế lực (1,39 tử cho một thế lực) thì số người già sẽ chỉ số đến 40% dân số trong vòng 50 năm tử.

Từ các dự đoán này, các nhà sản xuất và cung cấp tử tại Nhật Bản được huy động cho giới khách hàng này. Theo họ, đây sẽ là « động lực tiêu thế lực » chính.

Le Figaro nhận thấy, hiện tượng « papy-boom » không chỉ có ở Mỹ một tử mới, mà ngay cả tại Trung Quốc.

Hiện tại, nhu cầu sử dụng của người trên 65 tuổi tại đô thị của VN Lý Trùng Thành này chỉ chiếm khoảng 9% dân số thì trong vòng mười năm nữa sẽ có tới 26 triệu người ở độ tuổi này. Một thách thức mà nhà sản xuất Nhật Bản Unicharm muốn tận dụng ngay lúc này.